

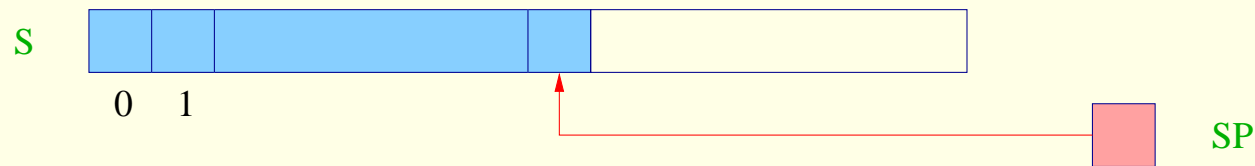
CMa — lihtsustatud C abstraktne masin

CMa arhitektuur

- Iga abstraktne masin määrab defineerib hulga *käske*, mis on täitmiseks abstraktsel riistvaral
- Seda abstraktset riistvara võib vaadelda kui teatavate andmestruktuuride kogumit, mida käsud kasutavad
- ...ja mida juhib *täitmisaegne süsteem* (run-time system)

CMa arhitektuur

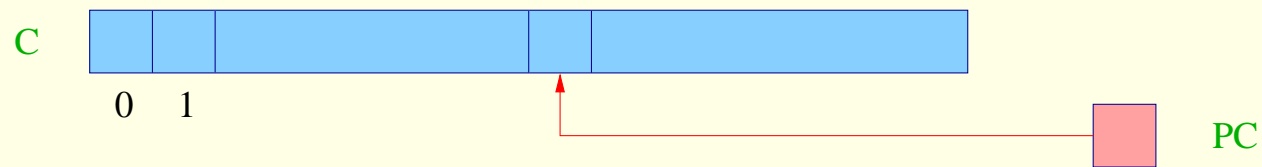
Magasin:

- **S** on mälupiirkond andmete hoidmiseks, kus uute elementide lisamine/eemaldamine käib LIFO printsiibil (**Stack**)
- **SP** on register, mis sisaldab ülemise (so. viimasena lisatud) elemendi aadressit (**Stack Pointer**)
- **Lihtsusustus**: kõik mittestruktuurset tüüpi väärtused on sama suurusega ja mahuvad ühte magasinini pessa.

CMa arhitektuur

Kood:

- **C** on mälu piirkond programmikoodi hoidmiseks, kus igas pesas on täpselt üks abstraktse masina käsk (Code)
- **PC** on register, mis sisaldab *järgmisena* täidetava käsu aadressit (Program Counter)
- Algselt **PC** sisaldab aadressit 0; so. **C[0]** sisaldab kõige esimesena täidetavat käsku

CMa arhitektuur

Programmi täitmine:

- Masin laadib käsu $C[PC]$ registrisse **IR** (Instruction-Register), seejärel suurendab registrit **PC** ühe võrra ning lõpuks täidab selle käsu:

```
while (true) {  
    IR = C[PC]; PC++;  
    execute (IR);  
}
```

- Käsu täitmine võib muuta registri **PC** sisu (hüpped)
- Masina peatsükli katkestab käsk **halt**, tagastab kontrolli väliskeskkonnale
- Ülejäänud käsud toome sisse järk-järgult vastavalt vajadusele

Lihtsad avaldised ja omistamine

Ülesanne: väärtustada avaldis $(1 + 7) * 3$

See tähendab: genereerida käskude jada, mis

- leiab avaldise väärtuse ja
- lisab selle magasinini tippu.

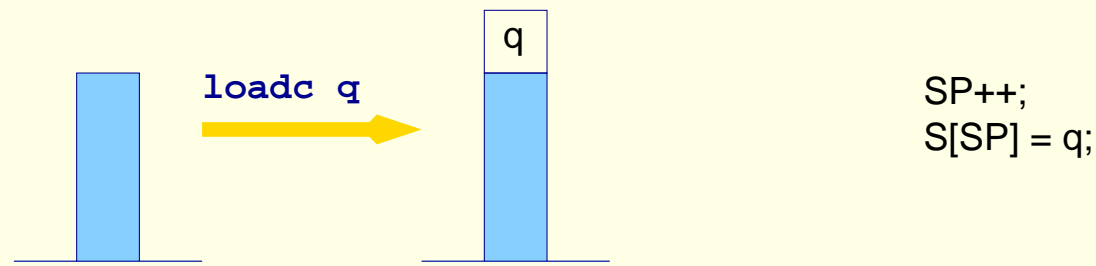
Idee:

- kõigepealt arvutame alamavaldiste väärtused,
- salvestame need magasinini tippu ning
- seejärel rakendame vastavat operaatorit.

Lihtsad avaldised ja omistamine

Üldprintsiiip:

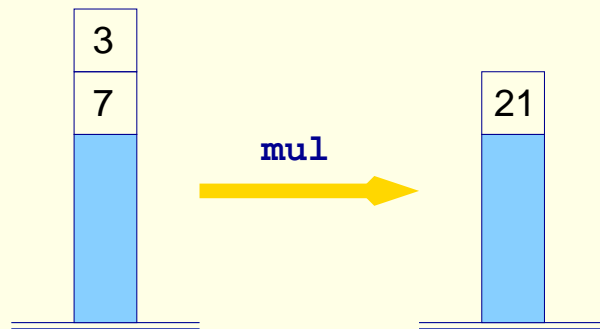
- käsud eeldavad, et nende argumendid on magasinis ülemised elemendid,
- käsu täitmine tarvitab oma argumendid ära,
- tulemus salvestatakse magasinis tippu.

Käsk `loadc q` ei oma argumente magasinis ja salvestab konstandi `q` magasinis tippu.

NB! Registri `SP` sisu on joonisel esitatud ainult kaudselt magasinis kõrguse kaudu.

Lihtsad avaldised ja omistamine

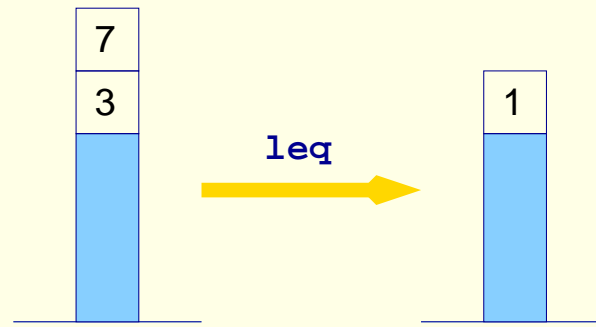
```
SP--;  
S[SP] = S[SP] * S[SP+1];
```

Käsk `mul` eeldab magasini kahte argumenti, tarvitab need ära ja salvestab nende korrutise magasini tippu.

Teised binaarsed aritmeetilised ja loogilised käsud ning loogilised operaatorid `add`, `sub`, `div`, `mod`, `and`, `or`, `xor`, `eq`, `neq`, `le`, `leq`, `ge` ja `geq` töötavad analoogselt.

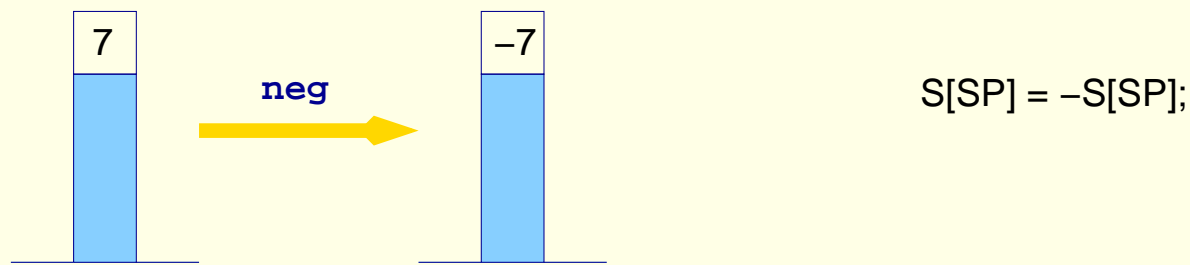
Lihtsad avaldised ja omistamine

Näide: Operaator `leq`

NB! 0 esitab väärat väärtust, kõik teised täisarvud on tõesed väärtused.

Unaarsed operaatorid `neg` ja `not` tarvitavad ühe argumendi ja produtseerivad ühe tulemuse.

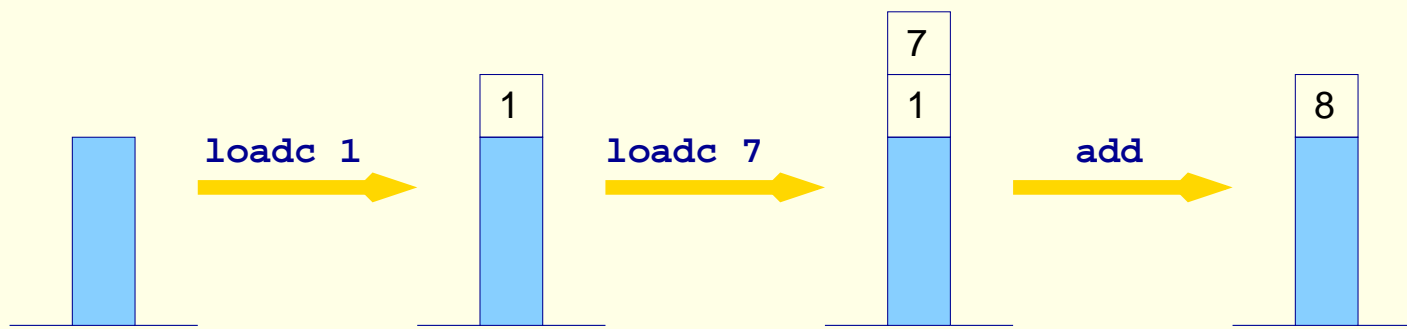

Lihtsad avaldised ja omistamine

Näide: Avaldisele $1 + 7$ vastab käskude jada

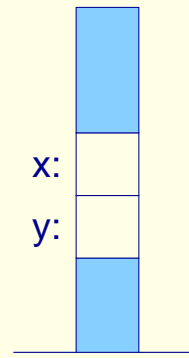
```
loadc 1  
loadc 7  
add
```

Selle koodi täitmine annab:

Lihtsad avaldised ja omistamine

- Muutujatele vastavad magasinis S pesad:

- Koodi genereerimist kirjeldavad funktsioonid $code$, $code_L$ ja $code_R$.
- Argumendid: transleeritav süntaktiline konstruktsioon e ja funktsioon ρ (aadresskeskond), mis igale muutujale x seab vastavusse tema relatiivse aadressi magasinis.

Lihtsad avaldised ja omistamine

- Muutujaid kasutatakse kahel erineval moel.
- Näiteks omistuslauses $x = y + 1$ oleme huvitatud muutuja y väärtusest, kuid muutuja x aadressist.
- Muutuja süntaktiline asukoht määrab, kas me vajame tema L -väärtus või R -väärtust

muutuja L -väärtus = tema aadress

muutuja R -väärtus = tema väärtus

$code_L e \rho$	emiteerib keskkonnas ρ avaldise e L -väärtust arvutava koodi
$code_R e \rho$	sama R -väärtuse jaoks

- **NB!** Mitte igal avaldisel pole L -väärtust (näit.: $x + 1$)

Lihtsad avaldised ja omistamine

$\text{code}_R (e_1 + e_2) \rho = \text{code}_R e_1 \rho$

$\text{code}_R e_2 \rho$

add

... analoogselt teiste binaarsete operaatorite jaoks

$\text{code}_R (-e) \rho = \text{code}_R e \rho$

neg

... analoogselt teiste unaarsete operaatorite jaoks

$\text{code}_R q \rho = \text{loadc } q$

$\text{code}_L x \rho = \text{loadc } (\rho \ x)$

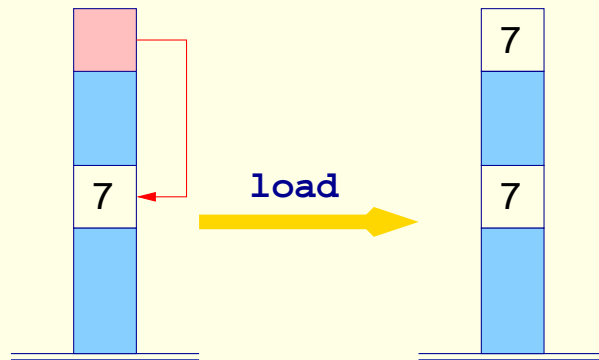
...

Lihtsad avaldised ja omistamine

$$\text{code}_R \times \rho = \text{code}_L \times \rho$$

load

Käsk `load` salvestab magasini tippu selle magasini pesa sisu, mille aadress on ülemises pesas

`S[SP] = S[S[SP]];`

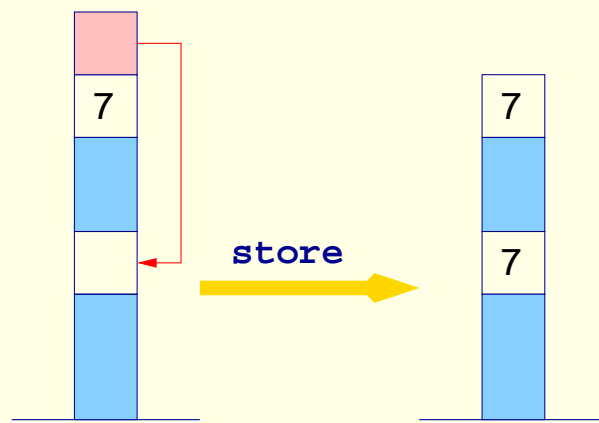
Lihtsad avaldised ja omistamine

$$\text{code}_R (x = e) \rho = \text{code}_R e \rho$$

$$\text{code}_L x \rho$$

$$\text{store}$$

Käsk `store` kirjutab ülalt teise pesa sisu pessa, kuhu viitab magasinini ülemine pesa ja jätab kirjutatud väärtuse ka magasinini tippu.

$S[S[SP]] = S[SP-1];$
 $SP--;$

NB! Erineb Wilhelm/Maurer'i raamatus toodud vastavast P-machine'i käsust

Lihtsad avaldised ja omistamine

Näide: Olgu $e \equiv x = y - 1$ ja $\rho = \{x \mapsto 4, y \mapsto 7\}$, siis $\text{code}_R e \rho$ emiteerib koodi:

```

loadc 7          sub
load             loadc 4
loadc 1          store
    
```

Täiustusi: sagedasti esinevate käskude kombinatsioonide jaoks võib sisse tuua uusi käske, näiteks

```

loada q  =  loadc q
           load
storea q  =  loadc q
           store
    
```